

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ»

Ступінь освіти	Магістр
Спеціальність	051, 061, 071, 072, 075, 242, 291
Тривалість викладання	3 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська
Підсумковий контроль	залік

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Актуальні проблеми зовнішньої політики України»

Інформація про викладачів:

	Двуреченська Олександра Сергіївна, (лекції та практичні) доцент кафедри, кандидат історичних наук
	E-mail: Dvurechenska.O.S@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна **Актуальні проблеми зовнішньої політики України** дозволяє зрозуміти концептуальні засади та актуальні питання зовнішньої політики України, зовнішньополітичної діяльності України по забезпеченню її національних інтересів у міжнародних відносинах. Вивчення дисципліни надасть можливість студентам отримати знання з історії, теорії та практики зовнішньополітичної діяльності України та використовувати ці знання у своїй майбутній професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни є вивчення концептуальних засад зовнішньої політики України, зовнішньополітичної діяльності України по забезпеченню її національних інтересів у міжнародних відносинах; провідних напрямків зовнішньої політики; актуальних проблем та провідних тенденцій сучасних міжнародних відносин; місця України у сучасній світовій системі.

Завдання курсу:

- 1) проаналізувати особливості формування та реалізації зовнішньої політики України;
- 2) розкрити провідні зовнішньополітичні завдання України;
- 3) висвітлити виклики та загрози реалізації зовнішньої політики України;
- 4) сприяти розвитку навичок аналізу та прогнозування зовнішньої політики України.

3. Результати навчання:

РН1. Розуміти принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН2. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей.

РН3. Аналізувати рівні впливу основних тенденцій світової політики на формування та реалізацію зовнішньої політики України.

РН4. Аналізувати політику ключових світових акторів щодо України в сучасних міжнародних відносинах.

РН5. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

4. Структура курсу

Календарний план курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу. Політика курсу. Вимоги. Навчальні матеріали. Академічна доброчесність. Концептуальні засади зовнішньої політики України	Лекція	Силабус. Навчальна література. Конспект лекцій	–
	Особливості геополітичного становища України	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
2	Організаційно-правові засади та механізм формування й реалізації зовнішньої політики України	Лекція	Конспект лекцій	–
	Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
3	Європейський регіон у зовнішній політиці України	Лекція	Конспект лекцій	–
	Європейська та євроатлантична інтеграція України	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
	Вирішення тестових завдань	Практика	Конспект лекцій	20
4	Пострадянський простір у зовнішній політиці України	Лекція	Конспект лекцій	–
	Ділова гра «Національна ідентичність: проблеми формування»	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
5	Відносини України з країнами американського регіону	Лекція	Конспект лекцій	–
	Відносини України з США та Канадою	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
6	Азіатський вектор української зовнішньої політики.	Лекція	Конспект лекцій	–

	Зовнішньополітичні інтереси України в Азійському регіоні	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
7	Країни Африки та Латинської Америки в зовнішній політиці України	Лекція	Конспект лекцій	–
	Сучасний стан та перспективи співробітництва України з країнами Африки та Латинської Америки	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
8	Проблеми безпеки у зовнішній політиці України	Лекція	Конспект лекцій	–
	Ділова гра «Інформаційні загрози та методи їх подолання»	Практика	Питання, умови обговорення оголошуються викладачем заздалегідь	10
9	Комплексна контрольна робота, якщо за поточним контролем набрано менше 60 балів, або є бажання підвищити оцінку	Лекція Практика	Білету із зазначенням кількості балів за кожне завдання (тести, відкриті питання, кейси), які видаються під час контрольної роботи	Максимум 100 балів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На аудиторних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на MicrosoftOffice365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до застосунків MicrosoftOffice:Teams, Moodle.

Інсталюваний на ПК та мобільних гаджетах пакет програм MicrosoftOffice (Word, Excel, PowerPoint).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається з успішності за виконання завдань, приведених у п.4. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів за поточний контроль та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, кейсів. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100</p>
--	--

6.3. Критерії оцінювання *тестів та відкритих письмових та усних контрольних питань*:

УВАГА! У ТВОРЧИХ ЗАВДАННЯХ ОРИГІНАЛЬНІ, УНІКАЛЬНІ (АВТОРСЬКІ) ІДЕЇ ЗДОБУВАЧА ПІДТРИМУЮТЬСЯ +5 БАЛАМИ ДО ОЦІНКИ ЗАВДАННЯ! ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧ ПРИТЯГУЄТЬСЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ!

1 правильна відповідь тесту оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – коректність відповіді за змістом, наведення прикладів, доповнення відповіді інформацією з додаткової літератури з посиланням на неї, правильна мова викладення матеріалу.

4 бали – коректність відповіді за змістом, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – коректність відповіді за змістом, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не є коректною за змістом, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст відповіді.

1 бал – наявність відповіді, яка не є коректною за змістом, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст відповіді.

6.4. Критерії оцінювання *кейсів*:

У підсумку за розв'язання кейсу можна отримати максимально 10 балів, додавши такі складові:

Ідентифіковано проблему кейсу – 1 бал;

Описано проблему (пояснено її сутність, негативні наслідки) – 1 бал;
Використано всі релевантні вихідні дані з аргументацією відбору даних – 1 бал;
Коректно здійснено стандартні аналітичні процедури, які впливають з даних кейсу – 1 бал;

Коректно здійснено нестандартні аналітичні процедури, які не впливають з даних кейсу, але можуть бути зроблені на основі додаткових даних відкритого доступу, з поясненням необхідності провести саме такий аналіз у даному кейсі – 2 бали;

Зроблено стандартний висновок та стандартне рішення проблеми кейсу – 1 бал;

Зроблено оригінальний висновок з аргументацією та надано оригінальні пропозиції розв'язання проблеми кейсу – 3 бали.

6.5 Критерії оцінювання *ділових ігор* доводяться викладачем до відома студентів перед початком кожної ділової гри у вигляді правил та умов отримання оцінки. При цьому до уваги береться результат команди, злагодженість дій учасників, правильність виконання інструкцій, розподіл обов'язків між учасниками команди. В залежності від специфіки ділової гри зазначені умови можуть доповнюватися або змінюватися.

6.6 Критерії оцінювання *демонстрації та обговорення презентацій*

У підсумку за демонстрацію та обговорення презентацій можна отримати максимально 15 балів, додавши такі складові:

Презентація містить усі стандартні структурні елементи: титульний слайд; мету доповіді (поставленого завдання); проблему, про яку говорить автор, та розкриття її змісту; шляхи вирішення проблеми (відомі або авторські); висновки; фінальний слайд – 1 бал.

Структурні елементи презентації за своїм змістом мають відношення до поставленої на розгляд теми – 1 бал; проблему, шляхи її вирішення та висновки сформульовані коректно – 2 бали.

У змісті презентації використано матеріали з додаткової літератури з відповідними посиланнями – 2 бали.

Використано корпоративний шаблон презентацій з корпоративною символікою – 1 бал.

Доповідь відбулась грамотною мовою – 1 бал.

Доповідь відбулась у формі розповіді замість читання – 1 бал.

Доповідь містила приклади з реального життя, які ілюструють зміст презентації – 2 бали.

Надано відповіді на поставлені питання – 2 бали.

Задано питання до інших презентацій – 2 бали.

6.7. Критерії оцінювання *дебатів та дискусій*:

5 балів: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залучення до дискусії викладачем, неуважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення, але слухання дебатів та дискусій.

6.8. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

6.9 Процедура проведення контрольних заходів.

Контрольні заходи з дисципліни будуть здійснені згідно з графіком навчального процесу, який можна знайти на сайті університету. У табл. 4 подано графік завдань поточного контролю. Процедуру виконання завдань поточного контролю викладач оголошує на занятті або заздалегідь. За результатами поточного контролю студент може отримати найвищу оцінку у 100 балів, з'явитися на заняття, коли проводиться комплексна контрольна робота, із заліковою книжкою та отримати оцінку. Якщо оцінка поточного контролю не влаштовує, то студент може виконати комплексну контрольну роботу і також отримати максимально 100 балів. На комплексну контрольну роботу студент повинен з'явитися із заліковою книжкою. Присутність на контрольних заходах сторонніх осіб без дозволу ректора, проректора або декана факультету не допускається. Під час комплексної контрольної роботи користуватися допоміжними засобами заборонено. Комплексна контрольна робота проходитиме за розкладом (див.табл.4). Детально процедуру проведення контрольних заходів можна знайти у Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про оцінювання результатів навчання

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», Кодексом академічної доброчесності

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у MicrosoftTeams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри міжнародних відносин і аудиту у Facebook, Instagram.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку MicrosoftMoodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої прездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку: подати письмову заяву до декана факультету згідно з процедурою оскарження, викладеною у Кодексі академічної доброчесності https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php.

7.6. Бонуси.Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки. **Студенти, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше підсумку у 100 балів за дисципліну.**

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Під час *лекцій та практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач стимулюватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових ситуацій, рольових ігор).

Самостійне спостереження (навчання, дослідження). Це безпосереднє самостійне сприймання явищ дійсності у процесі навчання.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальних міжнародних відносин, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Ділова гра. Імітація прийняття рішень в різних ситуаціях, здійснювана за заданими правилами групою людей при наявності конфліктних ситуацій або інформаційної невизначеності.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Есе. Самостійний роздум на задану тему з підкріпленням аргументами висловлених тез та антитез.

Для заохочення шерінгу ідеями та вільного мовлення в умовах інформального навчання на основі досвіду колег використовуються методи:

Виступ. Питання навколо певної тем обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

Мозковий штурм. Генерація творчих ідей на задану тему у команді.

Обмін партнерами. Обговорення питання з партнером, а також партнерами з інших пар.

Результати іншого. Після індивідуальної роботи студенти презентують свої результати один одному та групі.

Вимушені дебати. У парі учасників протилежної думки обговорюється якесь питання, після чого учасникам пропонується змінити власну позицію та відстоювати її у іншій парі.

Оптиміст/песиміст. У парах студенти мають обговорити певну тему, обравши роль песиміста чи оптиміста.

Експертна оцінка. Партнер у парі або група слухачів має зазначити сильні і слабкі сторони індивідуальної роботи студента і запропонувати покращення.

Інтерактивні ігрові методи:

Кейси на критичне мислення. Студенти вчаться продукувати та висловлювати сумніви, ставити питання, пропонувати доповнення щодо фактів та тез, які підлягають критиці у етичній манері для розвитку критичного мислення.

9. Ресурси і література

Основні

1. Андрущенко С. В. Україна в сучасному геополітичному середовищі: моногр. К.: Логос, 2018. 286 с.
2. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2017–2019) / Авт. вступ. ст., упоряд. А.Ю. Мартинов; Відп. ред. С. В. Віднянський. К.: Інститут історії України, 2020. 310 с.
3. Концепція зовнішньої політики України (робочі матеріали за підсумками 2019 р.) / за редакцією Корсунського С., Габер Є., Веселовського А., Шелест Г. – Дипломатична академія України, 2020. 71 с.
4. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. К.: НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. 328 с.

Допоміжні

1. Алексієвець Л. Трансформація відносин України та НАТО в 1991–2019 рр.: історичний аспект // Український історичний журнал. Київ, 2020. № 1 (550). С. 126–142.
2. Безносюк О. О. Актуальні аспекти євроатлантичної інтеграції України: кредитно-модульна система навчання: [навч. посіб.]. 2-е вид., доповн. К.: Інфодрук, 2018. 252 с.
3. Біато Ж. О. Бразильсько-українські відносини: заокеанське партнерство чи човен без вітрил? // Україна дипломатична : наук. щорічник / М-во закордонних справ України [та ін.]. Київ, 2019. Вип. 20. С. 227–235.
4. Замкова К. П. Особливості українсько-турецьких відносин (2014–2020 рр.) // Соціально-політичні студії : науковий альманах : праці молодих науковців. Одеса, 2020. № 4. С. 39–48.
5. Зленко А. Українська зовнішня політика: від політичної реальності до політичної необхідності. К.: Преса України, 2017. 249 с.

6. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2017–2019) / Авт. вступ. ст., упоряд. А.Ю. Мартинов; Відп. ред. С. В. Віднянський. К.: Інститут історії України, 2020. 310 с.
7. Кондратенко О. Балто-Чорноморська співдружність: витоки та стратегічні можливості для України / О. Кондратенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. Київ, 2020. Вип. 1 (51). С. 11–17.
8. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Х.: Vivat, 2020. 256 С.
9. Мартинов А. Діяльність української дипломатії у Раді Безпеки ООН (2016–2017 рр.). // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. К., 2018. Вип. 27. С. 146-163
10. Мотузка О. М. Сучасний стан та перспективи розвитку інвестиційного та військово-технічного співробітництва України з Азербайджанською Республікою // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: щоквартальний зб. наук. пр. Київ, 2019. № 1/2 (60/61). С. 80–87.
11. Перепелиця Г. Україна – Канада: становлення та розвиток особливого партнерства // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. Київ, 2019. Вип. 2 (50). С. 25–30.
12. Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах / Брусиловська О. І., Бурдяк В. І., Зайцева М. В. та ін.: Монографія. К.: Вадекс, 2018. 542 с.
13. Студінський В. А. Історико-економічний аналіз співробітництва Міжнародного валютного фонду та України в розрізі сучасних викликів // Економічний вісник університету: зб. наук. пр. учених та аспірантів / Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. Переяслав-Хмельницький, 2020. Вип. 44. С. 165–171.
14. Тараненко Г. Г. Сучасні виклики зовнішньої політики України в контексті розвитку системи міжнародної безпеки // Проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. Політичні науки / Київ. міжнар. ун-т; Ін-т світової економіки та міжнар. відносин НАН України. Київ, 2018. Вип. 14. С. 78–99.
15. Указ Президента України №392/2020 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» URL <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
16. Указ Президента України №448/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України" URL <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>
17. Bordilovska O. A. Chinese – Ukrainian cooperation under the framework of the belt and road initiative // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Київ, 2019. Вип. 138. Р. 35–44.
18. Karpchuk N. Public diplomacy as a tool to counteract information threats: the case of Ukrainian Diaspora in South Africa // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Міжнародні відносини. Луцьк, 2018. № 5 (378). Р. 9– 17.
19. Loboda K. S. Cooperation between Ukraine and the UN at the present stage // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Київ, 2020. Вип. 144. Р. 34–40.
20. Pipchenko N. Foreign policy factors of public diplomacy: comparative context of changes during 2013–2018 // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук.

пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Київ, 2019. Вип. 140. С. 36–46.

21. Shnyrkov O. I. Potential and role of underserved foreign markets for the development of Ukraine's trade with the EU // Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К., 2020. Вип. 145. Р. 62-71.

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу НТУ «ДП»

У цьому розділі ми хочемо повідомити вас про документи НТУ «ДП», які визначають права, обов'язки студентів та викладачів, а також регламентують процеси та процедури освіти.

Якщо вам буде щось не зрозуміле, ви можете звернутись до старости, куратора, викладачів кафедри, гаранта програми, завідувача кафедри і ми вам допоможемо.

**УВАГА! Перелік та зміст документів постійно оновлюються.
Тому слідкуйте за інформацією на офіційному веб-сайті університету в розділі: Установчі документи та положення**

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/.